

ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛЫ АҚЫНЫ

Әлем таныған Абай.

Қазақ халқының ұлы ақыны
Жүргегіннің тубіне терен бойла,
Мен бір жұмбақ адаммын, оны да ойла.
Соктықпапы, соқпақсыз жерде естім,
Мыңмен жалғыз алыстым, кінә қойма.

Мұхтар Әуезов.

Абай болашак үрпаққа сезін осылай аринасты. 2020 жылы ұлы Абайдың тұганына 175 жыл толады. Осыған орай, 30 мамырда мемлекет басшысы Қасым Жомарт Токаев Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерейтойын республикалық деңгейде тойлау туралы жарлық шығарған болатын. Ел президенттің бастамасынан кейін ұлы ақының мерейтойын ауқымды түрде атаң етуге жан-жакты дайындық жұмыстары басталып кетті.

Абай Құнанбаевтың шығармашылығы - даңылдықтың, рухани жаңғырудың негізгі көзі. Абай Құнанбайұлы (1845 — 1904) жылы бүтінгі Шығыс Қазақстан облысының Шығыс тауы баурайында дүниеге келген. Ол қазақтың эдебиеттің кайташанбас ұлы ойшыл, философ, ақын. Абай ата-мұз 1885 жылда «Жасымдағының бар деп ескермәдім» - деген атаған тұнғыш шығармасын жазды. Осы олеші тунғыш Абай атамызың шығармасы болып, ақындық

жолдағы ізденісін танытты. Ақынның шығармалары рухани-адамгершілік қасиеттерге толы, адамның бойындағы тұмсысынан берілгендегі құндылықтарды на-сихаттау мақсатында жазылған. Халықтың білімге, ілімге, адамгершілікке шақырган. Ақынның қайратты қарасөздөрі оның сөзге деген өнерінің көркемдік құшин, даңылдың көрсеткен прозалық шығармалар болып табылады. Жалпы қара сөздерінің жалпылық саны 45 бөлектен тұрады. Ақынның әр шығармасы тұнған даңалық, адамға ой салатын насиҳат десем артық айтпаганымыз деп білеміз. Ақын тек шығарашылығында насиҳаттаған адамгершілік бейнені, нағыз білдімді, шыныайылдықты ойымен ғана емес, сезімен ісімен жағастырган адам. Абай атамыз шығармаларын өз жүргегімен сезініп, тұла бойынан өткізіп, риясияздықпен халқына жолдаган, біртуар, ұлы тұлға. Ақын

текті адамгершілік бейнені, ізгілікті ғана емес, табигатты, болмысты, өмір шындығын, ақылпарасатты, адамның мүмкіндітерін, барлық тіршілікке қатыстыны ұштастырып бейнелеген. Абай ата — ұлы ақын, дана ойшыл, қазақтың жаңа тарихи дәуірдегі реалистік жазба эдебиеттің атасы. Атамызың есімі — қазақ халқының үлттік санаусының оянуы мен рухани қайта жаңғыруының қоғамның озық күштерінің өркениеттілікке үмтілісі мен әлеуметтік әділдіктің символы. Ғасырлар бойы қалыптасқан экономикалық жағдай, тұрмыс салтын үлкен өзгеріске түсіп жатқан аумағы-тәкпелі заманда қоғам қошынан ендігі бағытын айқындау, қалайда елдің елдігін, тұтастығын, халықтың үлттік рухының тазалығын сақтай отырып, жаңа жағдайға бейімделу-бұлдар дәуірдің, әлеуметтік өмірдің өзі туғызған тарихи қажеттілік болды. Осы қажеттілік бүкіл қоғамдық ой-санада, әдебиет пен өнерге жаңа серпін берді.

ТОҚТАБЕК А.А.,
ОТҮНШІЕВА А.Е
М.Әуезов атындағы ОҚМУ
«Стандарттау және сертификаттау»
кафедрасының магистр, аға оқытұшылары